

Un minut de reculegere

În vârtejul amețitor al mișcării furnicarului omenesc, mișcare de fiecare minut, de fiecare secundă și în care elementul, „vitesă“ stă pe primul plan al tuturor preocupărilor, iată o formulă fericită numită *un minut de reculegere*, inventată acum după război, pentru *a cinsti o comemorare* oarecare.

Am trăit acest minut de reculegere întâia-
oară acum câțiva ani, cu ocaziunea reînnoșării
eroului necunoscut. Mă găseam în tren, în nordul
Basarabiei, pe lângă Bălți, când, exact, la ora 12
din zi, trenul nostru ca și orice altă mișcare pe
tot cuprinsul țării, a „sistat“ pentru „minutul
de reculegere“ și toți în genunchi și descoperiți,
am cugetat în liniște un minut, la vrednicia os-
tașului nostru și la măreția operei, înfăptuită cu
jertfa vieții sale.

Asemenea minute de reculegere am mai trăit
acum în urmă de mai multe ori. Reamintesc, de
ex., comemorarea în „Amfiteatrul Spiru Haret“
din Palatul Facultății de Științe a ma-
rilor noștri savanți: Profesor Dr. Toma
Ionescu, Prof. Dr. Victor Babeș și Pro-
fesor Ioan Atanasiu. Pentru fie-care, în
minutul de reculegere ce ne-am impus,
întreaga sală, într'o tăcere absolută, a
cugetat asupra valorii personale a fiecăruia
dintre acei comemorați. În minutul acela
de reculegere, fie-care dintre noi, am dorit
să devenim mai buni și mai muncitori,
ca să ne putem apropia cu cugetul de
marii bărbați, la a căror comemorare
asistam!

S'a impus „un minut“ pentru recu-
legere și nu mai mult! Găsesc, că bine
s'a făcut, că s'a ales numai un minut.
Pentru cine știe să se reculegă, va găsi
că e *de ajuns* acest minut, iar restul co-
memorării, să se transforme iarăși în
muncă, în mișcare, pentru bunul mers
al propășirii științei și a artei.

De altfel, și comemorările încep să se
înmulțească și n'ar fi bine să le uităm,
din lipsă de timp, ci, din contra, să le
cinstim pe fiecare cu „minutul“ lor, căci prin
comemorare, facem pe lângă pietate și operă
de educație pentru generațiunea actuală.

Anul 1927 a fost bogat în comemorări
cu ocazie de „centenarii“. — S'a serbat
astfel, 100 de ani dela moartea lui Bee-
thowen și 200 de ani de la moartea lui
Newton. — S'au mai sărbătorit fizicianii
Volta și Fresnel, savanți de pe urma
căroră omenirea a beneficiat prin inven-
țiunile lor științifice

În „minutul de reculegere“ trăit pentru fie-
care din aceste comemorări, noi măsurăm cu
mintea, progresul enorm făcut de omenire, prin-
cuceririle științei! Și atunci apar scânteii de pre-
ocupare filozofică, care apoi îmbracă forma unor
conferințe cu titluri atrăgătoare, în care se mă-
soară tocmai distanța de care pomenesc mai
sus. De asemenea titluri de conferințe sau chiar
conferințele înseși, fiecare intelectual a avut o-
caziunea să audă. Citez d. ex.: „De la Galileu
la Laplace“, — sau „De la Newton la Einstein“
ș. a. m. d. În „minutul de reculegere“, se par-
cure distanțe, pe care nici o vitesă ori cât de
mare ar fi ea astăzi, nu este în stare să le
învingă!!

Iată de ce am spus că el formează o formulă
fericită.

B. NICHIFOR
Conferențiar la Facultatea de Științe
din București

† Marchizul Robert de Flers

Director al marelui ziar parizian „Le Figaro“. Membru al Academiei Franceze. Publicist
distins, conferențiar și cauzeur fără pereche. Dramaturg de talent. Fost membru în Mi-
siunea Franceză în România (în timpul războiului nostru din 1916 și 1917) de sub con-
ducerea d-lor General Berthelot și Conte de St-Aulaire, ambasador special al Franței.
Marele Amlc al României și al cauzei noastre și după război, a murit de flebită, abia'n
vârsta de 55 de ani, plâns de intelectualitatea lumii întregi fără deosebire.